

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egyszerűsítés — 10 kor.
 Helyi előfizetés — 6 „
 Kézen át átveve:
 Egyszerűsítés — 20 kor.
 Helyi előfizetés — 8 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egyszerűsítés — 24 kor.
 Helyi előfizetés — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és a hónap utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség közléseinek visszaszolgáltatása vagy megfizetése nem vállalkozik.

Hirdetések és hírdetések a kiadóhivatalban intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, febr. 3.

A régi meder.

Bánffy Dezső báró új eszméket, a politikai élet részére új medret ígért, és a vasárnap, Debreczenben tartott pártalakuló közgyűlésen csak a régi medret jelölt ki a politikai élet utjául.

Bánffy Dezső báró nem kimélte a szabadelvű pártot és erős kijelentésében rámutat arra, hogy a közjogi ellenzék az 1867. évi XII. t.-cz. intézkedéseit védelmezi a szabadelvű párt ama ténykedése ellenében, hogy minden jogot, magát a magyar államiságot is felakarja adni.

Bánffy az ő nagy beszédében a szabadelvű párt csődjét jelenti be, azét a pártét, melynek alapja ezeltől 37 évvel a tiszta hazafiságból fakadó opportunizmus volt, melyet azonban a szabadelvű párt ma már tényleg lerombolt, sőt megsemmisítésére törekszik.

A debreczeni gyülekezeti, mely előtt Tisza Kálmán annyiszor nyilatkozott, hangos örömrivalgással fogadta a Bánffy beszédét, »Uj párt« elnevezés alatt állást foglalt a szabadelvű párttal szemben, mintegy segíteni akarván azoknak, akik az egykor nagy és hatalmas szabadelvű pártot apró töredékekre akarják felszeletelni.

Bánffy Dezső báró bizik abban, hogy a legközelebbi választás alkalmával erős párttal fog megjelenni a parlamentben.

Megjelenése azonban nem hoz remegésbe senkit.

Tudjuk jól, hogy a Kálvinista Róma, mint ahogy Debreczent nevezni szeretik, a Tiszáknak nagy erőssége volt egykor, hiszen a gróf Thun-féle pátenssel szemben a még akkor fiatal Tisza Kálmán, Balogh Péter superintendenssel együtt, magát a bécsi politikát vezető egyént megremegtette, nemcsak, de még a katolikus hívek szívét is megdobogtatta, amikor merészen ellentállott a megrendszabályozási törekvéseknek.

Gróf Thun Leo vizsgálat alá vétette a merész fiatal embert, de nem tudott ellene tenni semmit; csakhamar letört ereje, hogy romjain fölemelkedjék a Tisza Kálmán napja.

Itt, ebben a városban állott ki a porondra Bánffy Dezső báró, hogy Tisza Kálmán fiának harcot ízenjen, nagy, erős, kiméletlen harcot, melyet kicsinyelni nem lehet, nem az eszme miatt, amit egyik részen sem lehet feltalálni, hanem az erőszakos, nagy ambícióju férfiak kiméletlen birokja miatt.

Az »Uj párt« felvetette a külön vámterület eszméjét és Bánffy az ő programját erre alapítja; ez új amott a kormányparton, de nem új a magyar politikai életben.

Már Tisza Kálmán akkor, amikor miniszterelnök lett, Auersperg herceg akkori osztrák miniszterelnök előtt szóba hozta a külön vámterületet; amire Auersperg herceg kijelentette, hogy a magyar

külön vámterület lehetősége fentáll, csak-hogy akkor vállalja el Magyarország a kvótának azt a hányadát, amelyet Ausztria fizet; — vagyis, hogy a kvóta hányada Ausztria javára alakuljon, ekkor még a hadsereget is átveheti a magyar.

Ettől ijedt meg Tisza Kálmán és a külön vámterület rendezését jobb időre hagyta, ezért nyilatkozott egykor a Hagymatéren (Debreczenben) úgy, hogy Magyarország mint őstermelő arra van utalva, hogy nyersterményeinek piacot keressen, amelyet a Lajtán túl talál meg.

Bánffy Dezső báró programjában új még a magyar nemzeti jegybank, természetesen az Osztrák-Magyar helyett.

De hogyha dr. Kautz Gyula, vagy őt megelőzőleg Lónyay Menyhért avagy Szepessy Mihály e tárgyban írott munkáit olvassuk, hogyha a 48-as és függetlenségi párt programját tudjuk, akkor ujnak csak azt fogjuk találni, hogy épen Bánffy Dezső báró, a magyar udvartartás főudvarmestere veti fel, kinek ismernie kell ama titkos rugókat, melyek az Osztrák-Magyar Bankot mozgatják.

Ezeket a rugókat amott találja meg a Burgban és ez tisztán megmagyaráz mindent.

Mondjuk meg őszintén, hogy az új párt programjában semmi új nincsen csak az, hogy a szabadelvű pártot hazafiatlansággal vádolja és csődjét bejelenti és hogy a főudvarmesteri címet viselő magasrangú zászlós ur hajlja ezt végre.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A keresztény szeretet művei Nagy-Váradon.

— Adatok az egyházi szegényápolás történetéhez. —

Írta és a Kath. Szabad Liceum 1904 febr. 2-iki matinéjában felolvasta: Dr. Vuicskics Gyula.

Mikor a bűn átka fogva tartotta a lelket, mikor a tudatlanság, bálványimádás és babona sötét éje borította az elmét, mikor a rideg önzés, bírvágy és érdekhajhászat mind jobban és jobban eltávolította egymástól az embereket s ellenségeiké tette egymásnak az egyéni és társadalmi életben — akkor tűnt fel keleten a betlehemi hajnalcsillag fénye, akkor szállt le a földre a megtestesült Ige, kinek engesztelő áldozata levette a lelkekről a bűn átkát, kinek tanítása világosságot gyújtott az elmékben, kinek keze szeretetet ültetett az emberi szivbe.

Ez a szeretet, az Isten- és felebaráti szeretet lett az új szövetségnek s az ebben támadt új életnek megingathatatlan alapja, a keresztény szeretet lett a jel, melyről Krisztus tanítványait, Krisztus követőit meg lehet ismerni, — a keresztény szeretet, az isteni karitás lett a civilizált társadalomnak s az egész emberiségnek legnagyobb áldása.

I.

Az első keresztény hitközségben közvetlenül a Szentlélek eljövetele után oly elementáris erővel nyilatkozott meg a keresztény felebaráti szeretet szelleme, hogy az emberi önzésnek még az árnyékát is messze elűzte. Ugy szerették egymást az első keresztények, mint a jó testvérek, úgy éltek, mint egy családnak a tagjai, mindnyájuknak »egy szívük, egy lelkük vala«, mindent feláldoztak egymásért és fel van jegyezve a szentírásban, hogy: »nem is vala közöttük senki szükölködő«. (Apost. csel. 4, 34.)

Az apostolok a szentségek kiszolgáltatása

és az ígéhirdetés mellett főfeladatuknak a szegények gondozását tekintették; és mikor a hitközség nagybodásával nem győzték e nem-munkát, segédeket vettek maguk mellé a diakonusok személyében, kiknek sorából került ki a kereszténységnek, az igaz hitnek és szeretetnek első vértanúja — Szent István.

Szt. Pál a nagy apostol nem habozik kimondani, hogy szeretet nélkül mit sem ér az ember. »Szóljak bár az emberek és angyalok nyelvén, ha szeretetem nincs, olyanná lettem, mint a zengő réz, vagy pengő czimbalom.«

Szeretet alatt pedig Szent Pál nem valami ékes dikciókból álló érzélgős humanizmust értett, nem is holmi divatos emberbaráti felbuzdulást, amely lefotografizzza az első ingyen kenyérszétosztást, hogy megörökítse a világi hiúság előtt az ujságokban hasábos reklamokban magasztalt osztogatókat és ezzel egyuttal megbélyegezze azokat a szegényeket, akik az első ingyen kenyéret élvezték.

12 havi részletfizetés mellett

létesít

villamos bevezetéseket csillárokkal együtt

Ifj. Stern Sándor

elektrotechnikai vállalata

Budapest, Lipót-körut 20. Nagyvárad, „Royal“ mellett.

Megkísérli Bánffy Dezső báró programbeszédében azt, hogy összehozza az 1790—2—1848. és 1867. évi alaptörvényeket és törekszik egymásból ki-magyarázni azokat.

Hát van valami hasonlóság a tör-ténetben, mert a Greven-huszárokat, akik 1790-ben a magyar nyelv és magyar tisztikarért szót emeltek, bizony alapo-san megbüntette az akkori német kor-mány és nem tévedünk, ha kimondjuk, hogy a Martinovicssal együtt lefejezett Laczkovicsnak a bűnét sem feledték el és gróf Festetics György soha sem nyert kiengesztelődést az udvarnál.

Ez volt 1790.

1848-ért gróf Batthyányi Lajos halt meg.

1867 azonban megmentette a dinasz-tiát, lábra állította a monarchiát és te-kintélyre emelte a kontinensen az osz-trák-magyar monarchiát.

A közjogi alapot támadó ellenzéknek megszélesítését és az alapról való leszá-lását már számos politikai férfi kísérlette meg, de hogy milyen eredménnyel? — mutatja a legutóbbi obstrukció.

Bánffy Dezső báró mostani fellépése csak annyit jelent, hogy megújítani, fel-frissíteni, új vérrel ellátni akarja a szabadelvű pártot. *Sinopeus.*

A politikai helyzet.

Három hónapos huzódózások után tegnap délután megkezdődött Bécsben a magyar delegáció tanácskozása is. Ugyanolyan fáradtsággal a nyáron is megtarthatta volna az üléseit, de akkor még a parlamentárizmus elveivel nem találta megegyezhetőnek, hogy a parlament egy csonka bizottsága megszavazza a költségeket olyan ezélokra, a melyeket még maga a parlament nem koncedál. A viszonyok ugyan most sem változtak, ujoncz ma éppen ugy nincsen, mint ezelőtt egy esztendő-

Szeretet alatt Szent Pál nem azt a szere-tetet értette, amely egyszer-egyszer, mikor han-gosan kiált a pauperizmus s nem lehet másképp elnyomni szavát, oda dob néhány forintot, vagy akár nagy, jelentékeny összegeket is, de jórészt csak azért, hogy az ő neve is a reklám nagydobjára, a jóltevők nevei közé kerüljön.

Szeretet alatt Szt. Pál nem azt a szere-tetet értette, amely csak azért nyújt alamiz-nát a koldusnak, hogy annak zaklatásától megszabaduljon.

Sz. Pál s vele minden hívő keresztény Krisztus drága vérén megváltott lelket lát minden emberben, a nyomorék koldusban éppen úgy, mint a bélpoklos vagy pestises betegben, kit Istenért mint felebarátunkat, Krisztusban testvérünket tartozunk tehetségünk szerint gyámolítani szegénységében, ápolni betegségében.

Ha nem ilyen szeretettel karnljuk fel a szegényeket, mit sem ér — bármit beszélünk,

Értesitem a t. közönséget, hogy

LEIPNIK M. Bémer-téri czipő-, kalap-, uri divat és diszműáru üzletét
MEGVETTEM és azt a mai naptól kezdve a *legolcsóbb*
árak mellett ELÁRUSITOM. **Reichard Dezs**

Tisztelettel

vel, viszont a kormány sem annyira skrupu-lózus.

Tudvalevő, hogy *Pitreich* holnapi beszédét várják az árkánumnak, amely egyszerre meg-gyógyít minden bajt. Hát tegyük fel, hogy *Pitreich* elmondja a legjobbat, amit várha-tunk tőle.

Mi lesz akkor?

A néppárt ez esetben nem fog részt venni a további obstrukcióban. De Ugronék folytatják a küzdelmet s ez még körülbelül hat hetet jelent. Ezt Tisza alig várja meg erősebb rendszabályokhoz nyul s újra megin-dul a leghevesebb harc, mert a házszabályokat érinteni nem engedi az ellenzék.

Ha pedig *Pitreich* felelete nem elégíti ki, a várakozást, akkor még hamarabb kitör a válság.

Egyelőre ez a válság képe.

Katholikus Szabad Liceum.

A kellemetlen, esős, hideg idő daczára is-mét megtelt kedden d. e. a főgimnázium disz-terme előkelő közönséggel. A Katholikus Sza-bad Liceum iránt az érdeklődés általános, egyenletes. Meggyökeresedett intézménye lett ez városunknak, úgy hogy előadásai a téli szezonban valóságos szellemi szükségletet elé-gítenek ki.

A keddi matiné egyike volt a legszebbek-nek, legsikerültebbeknek. Kerakded, éppen a matiné keretéhez mért két előadást ugyancsak két pompás zenei szám egészített ki, úgy hogy a közönség egyhangu ítélete szerint ez a matiné a legelső közé tartozik erkölcsi siker dolgában is.

Első felolvasó lapunk felelős szerkesztője, dr. *Vucskics* Gyula volt, aki »A keresztény szeretet művei Nagyváradon« címmel tartott érdekes és tanulságos előadást.

Az előadást lapunk tárczarovatában kö-zöljük.

Egy kis virágcsokor emelkedett most fel a dobogóra: 14 bájos ifjú leányka, az Orsolya-zárda növendékei. *Major* J. Gyulának *Alko-*

bármit adjunk nekik, bármit áldozunk is ér-tük. »Osszam el bár a szegények táplálására minden vagyonomat és adjam át testemet úgy, hogy égjek — ha szeretetem nincs, mit sem használ nekem.« (Szt. Pál I. Kor. 13, 1, 2.)

Ez az igazi felebaráti szeretet mindenkor virágzott és ma is virágzik Krisztus egyházá-ban. Ez nevelte a ker. karitásznak, az önfelá-dozó lemondásnak és a bámulatatos nagylelkű-ségnek hőseit: a Sz. Lőrinczeket, Sz. Czecciliá-kat, Sz. Vazulokat, Sz. Benedekeket, Sz. Ágostonokat, Sz. Istvánokat, Sz. Margitokat, Sz. Erzsébeteket Sz. Ferenczeket, Sz. Antalokat, Sz. Vinczéket és a ker. jótékonyágnak ezer és ezer névtelen vértanuit. — Ez alkotta az isteni karitásznak csodálatraméltó, pogányok hitetlenek és zsidók előtt egyaránt ismeretlen alkotásait: a kórházakat árvaházakat, menedék-házakat, lelenczházakat, tápintézeteket, kolostorokat és szeretetházakat.

Ahol a Krisztusban való hit Isten dicső-ségére felséges dómokat vagy akárcsak egy-szerű falusi templomokat emelt, csakhamar

nyalkor cz. szerzeményét adták elő *Nevorall* István zenetanár vezetése mellett. Nem tudjuk, kit illet a legfőbb dicséret: a szerzőt, az elő-adókat, vagy a karmestert? Az bizonyos, hogy ritkán adtak elő szebb dalt jobb összetanu-lással. A dal csupa kellemes melódia, mély érzés, a melyhez a lágy női hang pompásan illett. *Nevorall* remekül tanította be s a bájos kis énekesnők gyönyörűen adták elő. A kö-zönség igaz élvezettel hallgatta, a figyelmes rendezőség pedig a kis művésznöket egy-egy csinos virágcsokorral lepte meg, a melyek *Jelinek* Ferencz műkertész dicsérik. Részt vettek az énekkarban:

I. *Soprán*: Venter Valéria, Grész Stefánia, Bertin Gizella, Vécsey Margit. II. *Soprán*: Mu-horay Margit, Kollársz Margit, Filip Anna, Münch Etelka, Budaházy Olga, Grész Emilia, Ruff Róza, Némedy Anna. IV. *Alt*. Baldy Zseni, Zdrachál Irma.

Dr. *Kováts* S. János, a felső kereskedelmi iskola igazgatója *Pázmány* Péterről tartott előadást. Nagy vonásokban vázolta *Pázmány* életét s tömören, frappánsul jellemezte mint főpapot, író, szónokot és hazafit. Tömörebben, találóbban lehetetlen *Pázmány* jellem-rajzát megadni; *Kováts* kitűnő hasonlatokkal, szellemes megjegyzésekkel fűszerezte előadását, melyet mindvégig nagy figyelemmel hallgattak. A felolvasást jövő héten közöljük.

Kitűnő befejezése volt a matinének *Simon* Béla és *Kurzmann* János zeneszáma. Csupa magyar dalt adtak elő (Nagy Beresényi Mik-lós . . . Ocskay-szerenád, Keserű a mandulafa levele, Zöldre van a rácsos kapu festve), *Simon* Béla hegedű, *Kurzmann* János zongorán. Magyaros, ritka érzéses játékok elragadta az egész közönséget, mely *Simon* Bélánál a biztos, temperamentumos előadást, *Kurzmann* Jánosnál pedig a ritka finom, diszkrét kísé-retet élvezte s végül mindkettejüket megél-jenezte.

A jelen voltak nagy sokaságából a követ-kezőket sikerült összejegyezniük:

Urhölgyek: Bérczi Jánosné, Bérczi nővérek, Beszedits Ilonka, özv. Baróthy Sándorné, özv. Brányi Béláné, Brányi Gizike és Böske, Csipkés Sándorné, Csordacsics Olga, Ferdényi Olivérné,

felépültek ott a felebaráti szeretetnek magasz-tos templomai, a karitásznak, a jótékonyágnak egyszerűségükben is fényes, minden hu-mánus frázisnál ékesebben beszélő hajlékai is.

II.

Ez a mi városunk alapítása óta egyik elsőrendű erőssége volt a ker. kath. hitnek s ezzel egyuttal kiváló tere a tevékeny felebaráti szeretetnek, áldott helye a ker. szeretet alko-tásainak.

A magyar nemzetnek lovagias nagy ki-rálya Szent László a Sebes-Körözs partján fényes templomot emelt Isten dicsőségére, a Boldogasszony tiszteletére s az általa épített templom boltívei alatt talált nyughelyet. Ezen a szent helyen Sz. László s. j. jánál különös buzgalommal lángolt fel a magyar népnek Istenbe vetett hite; Isten a csodáknak egész sorozatával tüntette ki Sz. László sirját, hol a krónikás szavai szerint »nagy sok vakok, sán-ták csonkák vigasztaltának meg a szent

Ferdényi Ilonka, özv. Grunwald Henrikné, Kiss Anna, Klusacek Margit, özv. Kutka Gézáné, Kutka Bella, Kappel Györgyné, Kappel Lottiku, dr. Keledi Ilona, Mayor Miklósné, Mayor Miczike, Márkus Jánosné, Márkus Rózsika, Molnár Imréné, Molnár Jolánka, Margitai Genka, özv. Miskovszky Ferenczné, Miskovszky nővérek, Olasz Ilona, Peiser Sárika, Palotai Armandné, Rozsly nővérek, Szabó Ilona és Anna, özv. Fűsek Terenczné, Vuetskies Julia.

Urak: Vinkler József püspök, Grócz Béla, Novotny S. Alfonz, Belezny Antal, Tóth Márton, Makucz Ernő, Böszörményi Géza, Kappel György, Smetka Ödön, Sztarill Ferencz, Kovács József, Keledi József, dr. Lestyán Endre, Pálffy Béla, Karger Sándor, Brém Lőrincz, Mayer Antal, Beke Boldizsár, Bérezi János.

Az adóhivatal reformja.

Említettük már, hogy *Lukács* Odön városi adóügyi tanácsos, a nagyváradi városi adóhivatal vezetője reformálói ohajtja az adókezelést.

Erre vonatkozó terjedelmes memorandumával már elkészült.

A bevezető részben fejtegeti a tanácsnok az adók helyes kezelésének fontosságát, s a kezelés egyszerűbbé tételének szükégét.

A memorandum érdemi részéből — addig is, míg bővebben szólunk a kérdéshez — közöljük a következőket:

Azon feladatot tűztem ki magam elé célul, hogy a kerületi rendszer valószínűleg meg minden irányban és vonatkozásban mert olyan városban is mint Nagyváradon, a hol az adók száma tíz ezrekre rug, összesített kezelés mellett helyes kivetés, nyilvánítás nem lehet, s az adózó polgárságot a kétszeres kivetés a helytelen előírás terhétől megmenteni csak ott lehet, a hol is mint a kerületi rendszernél a hivatali működés szükebb térre szorított és a hol a burokratikus eljárást a személyek és viszonyok közelebbi ismerete feleslegessé teszi vagy legalább is teljesen megkönnyíti.

De megkülönböztetve is a közönséggel való könnyebb és gyorsabb érintkezés szempontjából a kerületi rendszer fenntartási szükéges.

Mint hogy a most elmondott indokok a kir. pénzügyigazgatóság helyesléseivel is találkozunk, ennél fogva a jelen év január 1-től kezdődőleg a kerületenkénti adózási rendszert minden irányban életbe léptettem, s ma már a kir. pénzügyigazgatóság is mint a kincstári adó-

kezelés ellenőrzésére hivatott hatóság a város adóügyeit ezen rendszernek megfelelőleg kezeli.

A mellékelve felterjesztett szabályrendeleti tervezet ennek megfelelőleg van összeállítva s így az előterjesztésem elején hangoztattam ama főszempontokat, hogy az adókezelés legyen egyszerű könnyen áttekinthető és hozzáférhető, ezen tervezettel némiképp kielégítve találom.

A tervezetből a kezelés egyszerűsítése és a munkaerő fecsérlés elkerülése szempontjából a jelenlegi fogalmazási ügyosztály teljesen ki van hagyva.

A pénztári kezelésnél pedig azt a javaslatot teszem, hogy a kincstári adóban befolyt pénzeszegek naponként a közgyűlés által kijelölt pénzintézetbe szállitassanak s a kir. kincstárral az elszámolás csak havonként ejtessék meg s addig is a betett összegek a város javára mint betétek kezeltessenek.

Azon főszempont érvényre emelése érdekében, hogy az adó kezelési eljárást a bizonyosság jellemezze s az önkényességet teljesen kizárja két állás u. m. a számvivői és a számvizsgálói állások rendszeresítését javaslom.

Eddig ugyanis a városi adóhivatal számtisztjei ugyancsak semmi ellenőrzés alatt nem állottak. Ebből folyólag egy-egy lelkiismeretlenebb közhivatalnok míg egyrészt jogtalan előnyöket szerezhetett valakinek, addig másrészt másokat jogtalan zaklatásoknak tehetett ki. — Ezeknek az esetleges visszaéléseknek megszüntetése céljából, — de meg az adóügyi tanácsos feladatsége, terhének könnyítése céljából szükég van az állandó ellenőrzésre, s miként azt a szabályrendeleti tervezetem is mutatja, a számvivő és számvizsgálónak ez lesz a főfeladata.

Szabályrendeleti tervezetemben javaslom a birtoknyilvántartási osztály vezetésére egy számtiszt állás rendszeresítését a jelenlegi azon ferde helyzet javítása végett, hogy ezen egyik legfontosabb ügyosztály vezetése ne legyen nem eskü alatt szolgáló ideiglenes alkalmazottra bízva.

Mint hogy pedig az adóhivatal minden osztályában való munkálkodás ma már kellő szakértelmet igényel, — ennél fogva, miként az a tervezetben kitéve is van, javaslom, hogy az adóhivatali tiszt állások a törvényben előírt képesítéshez köttessenek és hogy a kellő hivatali jártasság elnyerése végett, valamint, hogy az esetleges üresedéseknél kiképzett munkaerők álljanak rendelkezésre, — 3 számgyakor-noki állás rendszeresíttessék.

Legutoljára térek át tervezetem azon in-

tézkedéseire, amelyek az adóhivatal létszámát állapítják meg.

A szabályrendeletben a munkakör teljes praecizizozása, a kötelezettségek mindenki részére való szabatos meghatározása azt eredményezték, hogy a jelenlegi létszám jelentékenyen leszállítható.

Az adóhivatal személyzete 1902. évben a tanácsossal együtt 60-at tett ki.

A hivatali személyzet redukálására irányzott törekvésekből folyólag az időközben megürült három állás nem töltetve be, a jelenlegi 57-et tesz ki.

Az előírt munkálatok szabatos megosztásánál kitéve, hogy a városi adóhivatal az új szervezet megvalósítása esetére 46 főnyi személyzettel is elegendő tud tenni kötelezettségeinek.

Ilyen körülmények között tisztelettel be kell jelentenem, hogy a 3 % alatt csatolt névsorban kitéve egyének további alkalmazása a városi adóhivatalnál szükégtelen.

Mint hogy pedig ilyképp igen jelentékeny összeg lesz az, amelynek kiadásától a városi pénztár fel fog szabadulni, ennél fogva méltányos, hogy azok a tisztviselők, akiknek fokozott munkássága teszi lehetővé a megtakarítást, némi rekompenzációban részesíttessenek, annyival is inkább, mert a jelenlegi fizetésük tényleg oly csekély, hogy a létminimumot sem biztosítja.

A városi adóhivatalra eddig fordított évi személyzeti kiadás összege kitesz 65936 koronát.

A tervezet szerinti létszám fizetése a jelenlegi dotációt véve alapul, de hozzáadva az újonnan szervezett állásoknál kontemplált fizetéseket is, — kitenne évi 57840 koronát.

Megtakarítás ilyképp jelentkezik évente 8096 korona.

Tisztelettel kérem a tekintetes Tanácsot, miszerint az ilyképp megtakarított összeg egy részét azon arányban, amint azt az ide 4 % alatt csatolt kimutatás mutatja, az adóhivatali személyzete fizetésének javítására fordítani, — illetve a tekintetes Törvényhatósági bizottságnak javasolni méltóztassék.

A kezelés egyszerűsítését s így a személyzet leszállítását nagyban elősegítette, hogy sikerült a zálogolási jegyzőkönyvet olyan formában megcsinálnom, a mely szerint az egész évi behajtás adatait egy jegyzőkönyv magában foglalhatja.

Ilyképp az adóhivatalnak a jövőben éppen negyed résznyi jegyzőkönyvet kell nyilvántartania és kezelni, ami tekintve, hogy évente 50,000 zálogolás is foganatosítandó, igen jelentékeny könnyítést fog magában foglalni.

királynak érdeme miá, s az itt nyilvánult hit, bizalom, kegyelet a nemzetnek drága szentélyévé tette azt. Királyok zarándokoltak oda feladatukhoz erőt meríteni, — főurak, nemesek, polgárok és jobbágyok jöttek igazságot, keseredettek és nyomorékok vigasztalását, gyógyulást keresni.

Ez a hit és buzgóság nem maradt a székesegyház boltívei alatt, hanem kiáradt onnét s életet, keresztény hitéletet varázsolt a legendás nagy király sirja mellett keletkezett városba. A ker. hitéletnek pedig mindenkor jelentékeny részét képezte a szegényápolás.

A felebaráti szeretetnek mindenkit kötelező törvényén kívül az egyházi javadalmasokat külön rendeletekkel kötelezte az egyház a szegények gyámolítására. Az egyházi jövedelmek bizonyos hányadát a szegényeknek szánta és rendelte az egyházi kánon, melyet hazai zsinatok és törvények is megerősítették.

Várad püspökei és káptalana mindenkor kiváló gondot és nagy áldozatot fordítottak a szegényápolás ügyére. Bár a régi korból — a tatár és török pusztítás miatt — igen kevés emlék maradt reánk, történeti okmányokból tudjuk, hogy már a középkorban — Bunyitay szavai szerint — Váradon volt több *ispótlály*, volt *vakok, poklosok* intézete, Sz.

László fürdőjében *szegény betegek kórháza* s az árva vagy *szegény diákoknak* volt mindig pártfogója.

Várad középkori lakossága bő számitással mintegy tízezernyi lehetett s e népességnek ügyeit nem kevesebb mint husz egyház és monostor gondozta. Sz. László sirja köré u. i. előszeretettel telepedtek le a szerzetesek, kiknek utat nyitott ide királyaink és főpapjaink bőkezűsége. A II. István által ide hozott *premontreiek* után jöttek a *János lovagok*, *Szentlélek rendüek*, *Domonkosok*, *Ferenczesek*, *Agoston rendüek* és *Klarisszák* Hoszszura vezetne ismertetni e szerzetes rendek áldásos működését; különben is nemrégiben a premontrei rendnek egy kiváló tagja előadta e helyen érdemes rendjének történetét, — ebből következtetést vonhatunk a többiekre. Az isteni szolgálat és a kultura előmozdítása mellett a szegények gondozása s a betegek ápolása volt a főhivatásuk, melyet századokon át önfeláldozó buzgósággal teljesítettek. A *Jánoslovagok* a város tövében (Sz. Jánoson) *kórházat* tartottak fenn; a *káptalan telkén* (a mai közkórház helyén) *egy másik kórház* állott, melyhez a Sz. *Lélekről* nevezett plebániái egyház volt csatolva.

Várad első iskolája a *káptalani iskola* volt, hol a legszegényebbek is alkalom nyilott

a tanulásra. A püspök és a kanonokok mindig tartottak szegény diákokat. *Oláh* Miklós még pifimas korában is hálával emlegette, hogy *Thurzó* Zsigmond a várad püspök neveltette. De ezen kívül történeti adatokból tudjuk, hogy már a középkorban volt Váradon *hospiptak* azaz *szegény diákok élmezésére rendelt tápintézet*, melyet *Vépi Péter* olvasó kanonok alapított s mely még a török világban is fenállott, s magvát képezte a protestánsok későbbi hírneves várad kollegiumának.

Ha ezekhez a gyér adatokhoz hozzáveszünk, hogy a betegek, özvegyek ápolásáról s a halottak tisztességes eltemetéséről a középkori ugynevezett *kalandos társulatok* s az egyes *céhek* szabályaik értelmében külön gondoskodtak, nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy a szegényápolás ügye a krisztusi szeretet szellemében virágzott Váradon s nem fogjuk üres szólamnak tekinteni középkori iróink tudósítását, midőn Váradot oly boldog városnak melyhez fogható alig volt a hazájának, sőt földi paradicsomnak nevezik.*

* Lásd Bunyitay V. A várad püspökség története III. köt. 145. l. s más helyeken, honnét ez adatokat vettem.

A záloglási jegyzőkönyv mintáját elfogadás végett ide csatolom.

Ezeknek előterjesztése után, amidőn még megemlítem, hogy szabályrendeleti tervezetemet, a kir. pénzügyigazgatóság mindenképpen magáévá tette, tisztelettel kérem, hogy azt a tekintetes Törvényhatósági bizottság tárgyalása alá bocsátani, — s elfogadás esetére jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. Pénzügy-és Belügyminiszteriumhoz felterjeszteni méltóztatassék.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum bójtai estélye.
Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum bójtai estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bójtai estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* A városi székház világitása. Az új városi székházban bőkezűen van berendezve a villamos világitás. A folyosókon, a lépcsőknél egész csoportokban vannak összehozva a világitó testek. Ezekre azonban rendes körülmények között nincs szükség, mert ha mind felgyújtják naponként, akkor óriási összeget kell kiadni az elfogyasztott áramért. Ezért van szükség rendszerre, hogy a kellő határok között történjék a székház világitása. Rendszeres szabályt dolgoztak ki, a melyben meg van szabva a világitás egész rendszere.

* Személyi hir. Pávai Vajna Gábor vezérőrnagy, a Ludovika parancsnoka, Nagyváradon időzik. A nagyváradon honvéd hadapródiskola elismert jóhírneve hozta Nagyváradra a kiváló katonai férfit, aki tanulmányozza a napokban a mi kiváló intézetünket.

* A villamos vasut költségei. A villamos vasut részére szükséges áram szolgáltatása tárgyában szakvéleményekkel Schlatter és Chatel budapesti vállalkozók szolgálatot tettek Nagyvárad városának. A városi tanács ezen szolgálatok elismeréséül tegnap 500 korona tiszteletdíjat szavazott meg a többször készített szakvéleményekért a két jeles szakértőnek.

* Közigazgatási ülés. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága ma, csütörtökön délután 3 óraker tartja rendes havi ülését.

* B. Gerliczy egészségi állapota. Báró Gerliczy Ferencz, nagybirtokos, a nagyváradon kath. kör világi elnöke, mint örömmel értesülünk, betegségéből annyira felépült, hogy a szobát elhagyhatja. Pár nap múlva üdülés céljából délvidékre utazik.

* Rongálják a villamos vezetéket. Belányi Imre, a villamos műnek igazgatója megkereste a rendőrséget, hogy a villamos világitás szolgáltató vezeték és lámpák megóvására kövessen el minden lehetőt, mivel a lámpákat különösen a Kolozsvári-utca mentén rendszeresen lopkodják, a Külvároson pedig rongálják és tördelik rozsz indutatu egyének avagy éretlen gyerkőcök. A megkeresés ezenkívül azt a valóban elszomorító és éretlenségre valló esetet is említi, hogy a Körözs-, Kapuczinus-, Gilányi- és Kolozsvári-utczákban a villamos lámpák

dróthálózatára helyesebben vezetékére drótokat és hosszú vasdarabokat, részint pedig levágtatott telefontelefonokat hajigálnak fel és így meg egyfelől az előállott rövidzárlat az utcai világitásnál zavarokat okozott, addig másfelől valószínűleg a huzalokból lecsúszó eme drótokat valaki megérinti s nyomban szörnyet hal. A megkeresésnek ezen utóbbi részét főleg azért szükséges nyilvánosságra hozni, mert az ilyes csínyek nagyon könnyen emberéletet követelhetnek áldozatul. Belányi, a villamos mű igazgatója különben megkereste az iskolák előjáróságait avégből, hogy a gyermekeket a villamos vezeték érintésétől vagy az avval való játéktól lehetőleg a leghigorubbán eltiltsák, a végzetes következményekre őket oktassa figyelmeztessék. Gerő Armin rendőrkapitány pedig újabban s megfelelően utasította a szolgálattevő rendőrelégénységet a legéberebb elővigyázatira, s egyúttal hirdetményben hívja fel újból a város egész közönségét, hogy óvakodjék a vezeték érintésétől, főleg pedig a gyermekeket tiltsa el ettől.

* Új fogorvos. Mint értesülünk Dr. Kovács Gyula, ki Berlinben végezte tanulmányait, napokban megkezdte fogorvosi működését Nagyváradon.

* Kossóth Ferencz nagybeteg. Azt a sajnálatos hírt vesszük, hogy Kossóth Ferencz nagybeteg fekszik József-köruti lakásán. Kossóthot régi bajai, idült izületi csúsz és emphysema szokatlanul erősen támadták meg, úgy hogy betegsége igen komoly jellegűt öltött. Dr. Müller Kálmán egyetemi tanár, Kossóth Ferencz házi orvosa tegnap délelőtt megállapította, hogy a betegnek több heti feltétlen nyugalomra és gondos ápolásra van szüksége. Kossóth állapota azért aggasztó, mert folyton magas fokú láza van. A fővárosban általános az érdeklődés a beteg pártvezér állapotára iránt. Bécsben ugyancsak nagy az érdeklődés; a bécsi lapok egyre-másra tudakolják telefonon, hogy Kossóth hogy van?

* Halálozás. Résztvétel értesülünk egy kiterjedt, derék család mély gyászáról. Andriska János városi adóhivatalnok, hosszas szenvedés után kedden, életének 66. évében meghalt. Az elhunytban Andriska Károly köztisztviselőben álló timár iparos testvérét, Tatray Sándor lakatos pedig apósát gyászolja. Temetése ma, csütörtökön délután 3 óraker lesz a hármastelepi utcai gyászháztól. A családi gyászjelentés a következő:

Alólírottak fájdalomtelt szívvel tudják a szerető jó férj, édesapja, apó, nagyapja, testvér és sógornak Andriska János városi tisztviselőnek folyó év február 2-án, élt 66-ik és boldog házassága 40-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyane hó 4-én, d. u. 3 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Hármastelepi 514. számú háztól a központi temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent miséáldozat ugyane hó 6-án, d. e. 9 óraker fog a Szent László-templomban az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességéire az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Nagyvárad, 1904. február 3. Az örök világság fényeskedjék nekik! Olyan Andriska Jánosné felesége. Andriska Irén, férj. Gligán Jánosné, Andriska János, férj. Tatray Sándorné leányai. Andriska Károly nejével és gyermekei, Andriska Sándor, Andriska József nejével és gyermekei. Andriska Teréz, férj. Márkucz Jánosné és gyermekei, Andriska Antal nejével és gyermekei, testvérei. Gligán János, Tatray Sándor vejei. Márkucz Iduska, Gligán Juliska, Gligán Janika unokái.

nőné és gyermekei, Andriska Antal nejével és gyermekei, testvérei. Gligán János, Tatray Sándor vejei. Márkucz Iduska, Gligán Juliska, Gligán Janika unokái.

* Eljegyzés. Kapus Tivadarné, néhai Kapus Tivadar, a mosgói uradalom számvevője özvegyének leányát, Blankát Gyertyaszentelő napján jegyezte el Tanay Béla máv. hivatalnok, Tanay Zsigmond máv. ellenőr és Bradamante Mária fia. A legszűkebb körű családi ünnepélyen Andrassy János pápai praelatus, kanonok vendégszerető házában az agg főpapon kívül az örömszülsők, Kapus Béla máv. felügyelő és neje Budapestről, a Tanay-, Pitloni- és Berkessy-családok, valamint Mándoky Sándor m. kir. honvéd lelkésztanár vettek részt. A jegyváltáson Mándoky a gyűrű átadásakor az ifjú mátkapárhoz intézett magas szárnyalású beszédet, az ezt követő lakomán pedig a méltóságos házigazdára, Andrassy János pápai főpapra, egykori tanárára üritette poharát, melyre ő Méltósága válaszul, az ifjú mátkapár, valamint a Kapus- és a Tanay-családok jövőre boldogságára mondott áldomást.

* Gyermekekvédő-telep Székelyhídon. Nemes-czélú intézményt létesítettek Székelyhídon. A községi képviselőtestületnek gyűlésén megalakították a gyermekekvédő telepet, melynek bizottságát a vágyangulag megválasztották: ifj. Penkert Mihályné, Stettner Jánosné, Májer Lajosné, Kovács Lajosné, Berger Benőné, Grósz Benőné, Klemen Györgyné, Beszenszky Anna, Brém Jánosné, Várszeghy Lajosné, Somogyi Ferenczné, Szilágyi Mihályné, Szabó Gyula, Szabó József, Pozsgai Károly, Debreczeni Ferencz, Szilágyi Árpád, Szilágyi Endre, Kiss Lajos, Kacz Lajos, Tóthai János, Bancsír Dániel, Kalló Imre, Bokor Ferencz. Hivatalból tagjai lettek a bizottságnak, Kovácsnay Marcell főszolgabíró, Bokor István bíró, Fandly József főjegyző, Dobi József közgyám és dr. Garán János orvos.

* A Páris patak rendezése. Nagyvárad egyik hegyi vizével, a Páris-patak sok baj volt a múltban, mert a hegyekről leömlő viz gyakran annyira megdagasztotta a patak vizét, hogy a közeli házakat elárasztotta a szennyes áradat és rengeteg károkat okozott a szegény lakosoknak. Egy évtized óta azonban nem fordult elő ilyen áradás, de közegészségügyi tekintetben annál több bajt okoz sokszor száraz patak mert a benne felgyülemelő szemét s rothadásnak indult szerves anyag megfertőzteti a környék levegőjét. Ennek tulajdonítják, hogy a város különben legégszűkebb részén leggyakoribb a fertőző betegségek fellépése. Kőszeghy József városi főmérnök most olyan irányban tett előterjesztést a tanácsnak, amelylyel, ha sikerülne legalább részben megoldható lenne ez a fontos közegészségügyi kérdés. Felemlíti, hogy évenként bizonyos összeg rendelkezésére áll a földművelésügyi miniszternek oly célból, hogy azt vízvédelmi célokra fordítsák. A Párispatak medrének rendezése igen fontos közérdek. Szükséges volna a pataknak legalább az utcásonban levő részét befedni vasbetonnal, s a felmerülő költségek fedezésére a földművelésügyi minisztertől több évre terjedő államsegélyt kérjen a város. E tárgyban intézzen feliratot a város a miniszterhez.

* Főherceg és a vendéglős leányának szerelme. Egy bécsi reggeli lap, a „Zeit“ közli, hogy udvari körökben most ismét egy főherceg szerelméről beszélnek és ezek a híresztelések a közönség körébe is kiszivároztak. Az uralkodóház fiatal tagja, akiről szó van, beleszeretett egy bécsi vendéglős leányába és miként Ferdinánd Károly főherceg, ő is rá-

gaszkodik hozzá, hogy nőül veszi szerelmesét. A szerelmi affér élénken foglalkoztatja az udvart. Eddig a bécsi lap hire. Bécsből jelentik telefonon, hogy a szóban forgó fiatal főherceg nem más, mint Wölfling Lipót öccse, **József Ferdinánd** főherceg, szerelmese pedig **Witzko** vendéglősnek szép, fiatal leánya. Witzkonak vendéglője a Schottengasseben egyike a császárváros régi, jónevű restaurációjának.

* **Megtámadott előjáróság.** Veszedelemes zendülés volt a napokban Rossia román községben, ahol a felbujtott lakosság útját állotta az előjáróság két tagjának, akik adópénzeket akartak szállítani. Christa Tódor községi bíró és Kriszán Pável községi pénztáros állami adót és illetékeket akartak beszállítani az adóhivatalhoz. A két ember gyanútlanul indult el kocsin, de alig hogy a falu szélére értek, a szélső házak kerítési mögött negyvenötven emberből álló csoport dorongokkal és vasvillákkal felfegyverkezve ugrott elős megállította a bíró kocsiját. A tömeg ordítva kiabálta, hogy le kell ütni őket, mert ezek nem az ő emberei. A bírót és a pénztárnokot ugyanis két hónapja ezelőt a szolgabírói akarat helyezte állásukba a népakarat ellenére. A lármázó és fenyegető tömeg közül ekkor kivált egy Pantoneszku Iliá nevű ember és felszólította a két embert, hogy a nép pénzét, amit most el akarnak vinni, adják át nekik, mert különben az életükkel játszanak. Christa Tódor bíró erre figyelmeztetni akarta a zajongó embereket, hogy ők az állam pénzét viszik, de amikor felállott a kocsihoz, hogy beszéljen, valaki hátulról úgy fejebe ülte, hogy lebukott a kocsihoz. Kriszán pénztáros, látván a veszedelemet, a zacskót, melyben a pénz volt, átadta Pantoneszknak s aztán leugrott a kocsirol és elmenekült. — Az erőszakoskodók, amint a pénz hatalmukba kerítették, nagy diadallal vitték a kocsihoz, ahol hozzáláttak a felosztásához. Eközben a községi előjáróság egyik tagja kocsin a hajtott a szomszédos községbe, ahol a csendőrséget értesítette az esetről. A megjelent csendőrség még együtt találta az osztozkodókat, akiket a váratlan meglepetés annyira megrémítet, hogy nagy része az ablakon keresztül menekült. A főkomposokat azonban, számszerint 24 embert, sikerült már eddig kézrekeríteni, akiknél az elrabolt pénz egy részét meg is találták. A vizsgálóbíró a helyszínen van és állandó csendőrséget rendeltek a faluba, mert új zendüléstől lehet tartani.

* **Vörös és fekete.** A tudósok régóta foglalkoznak azzal a problémával, hogy a szerencsés gyermek születésekor fehérszínű és csak később lesz feketévé. Ennek a színváltozásnak a napfény az oka, melynek hatása alatt a szerencsés bőrének festőanyagát megárik. Egy amerikai orvos, dr. Hill most rendkívül érdekes kísérletet akart tenni. Az orvos abból a teóriából indul ki, hogy a vörös fény nincs hatással az emberi testre; tehát megkísérli, hogy a szerencsés csecsemőt ennek a színnek hatása alá helyezze. Egy szerencsés asszonyt, aki anyává készül lenni, a szanatóriumá ak külön e célra átalakított szobájában helyezte el. A szoba falai, padlója és minden butor benne vörösszínű. Az ablaküveget is vörösszínű fátölőfüggöny fedti. A lámpás is vörösszínű üveggel van ellátva. De még az ápolók, orvos is, akik belépnek, teljesen vörösszínű ruhába vannak öltözve. Dr. Hill meg van arról győződve, hogy a majdan születendő gyermek a vörös színhatás alatt megőrizi a fehérszínét s nem lesz szerencsenné. Csak azután vigyázzon a derék orvos, hogy a kis feketéből ne csináljon vörössbőrű indiánust!

* **Apró hírek.** *Ellopott lópokróczok és szőr.* **Rimaszombati** Imre h.-k.-pályi gazdálkodótól kocsin **Szabó József** s a vele vadászásban élő **Tatár** Maria 6 lópokróczot és egy szűrt lopak el. Behozták Nygyváradra eladni, de rajta veszítettek. Mindketten lezaratnak. — *Ongyilkosság* **Dikó** Rozália kisgyermek születése, 21 éves leány kedden délután szíven löte magát és meghalt. — *Találtak* két

darab két évesnek látszó kékeszörű ökörborjut. A bitang jószágot tulajdonosa átveheti a tolonczházban. — *Elveszett* hétfőn este a Kert utcától a Szacsyay-utczáig egy sodrott férfi arany óraláncz. Beszűletes megtaláló jutalmat kap a rendőrségen.

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szives figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó czég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

x **Kovács L. és Társa** czég lapunk mai számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen üzlet pontos kiszolgálásáról, áru jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

SZINHÁZ.

Csütörtök: Két szék közt a pad alatt.
Péntek: Doktor kisasszonyok, új operett.
Szombat: Doktor kisasszonyok.
Vasárnap: Doktor kisasszonyok.

Két szék közt a pad alatt. Cilderon e gyönyörű verses vígjátékát ismétlik meg ma a Szigligeti-színházban, az ismert kitűnő szereposztásban.

Nebántsvirág. Ezt a bájos zenéjű operettet eleveníti fel a színházi igazgatója pénteken, február hó 6-án Haller Irmával a czim-szerepben, a többi fő szerepet Benkő J., Agnely Irén, Bércei, Bognár, Szathmáry, Dési játsszák.

Doktor kisasszonyok Verő György fényes operettejéből naponta folynak a próbák, de a premier alig lesz azért e héten megtartható, mivel Békeffy, kinek a darabban jelentős szerepe van s váratlanul megbetegedett s így a premier megtarthatása kétséssé vált. Azonban mint a színház egyik orvosa jelenti, Békeffy betegsége nem állandó természetű s így valószínű, hogy a Doktor kisasszonyok premierje szombaton megtartható lesz.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 122. Bérletszám 120. (páros.)

Ma, csütörtökön 1904. február 4-én:

Két szék közt a pad alatt.

Vígjáték.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona, földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Szőnye 3 kor. Kórszék 2 kor. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken február 5-én

Doktor kisasszony.

Operette.

IRODALOM.

Csokonai Lapok. Debreczen minden tekintetben kiváló széprodalmi lapja a most megjelent 3. füzetben a további fejlődésnek

ujabb, határozott jelét árulja el s a fővárosi lapok minden tekintetben versenyképes kollégájának mutatkozik. Tartalma a következő:

Nemzeti költészet: Rudnyánszky Gyula. Vidéki posták: Szávay Gyula. Magyar színműirodalom: Herczeg Ferencz. Téli idő: Endrődi Sándor. Szakítás: Vértsey Gyula. A megszokásnak rabja lettem: Reviczky Gyula. Csokonai meczénásai: dr. Kardos Albert Muri: Dombay Hugó. Üzenet: Tar Zoltán. Régi magyar költők: Zilahi Kiss Béla. Beköszöntő: Sirius. A császár keresztfia: Malonyay Dezső. A papa nyugdíjba ment: Beksics Gusztávné. Márczius fia: Rudnyánszky Gyula. Négy-szemközt: Réz Angyal. Csokonai Lillája: Szendrey Imre. Abrányi Emil költeményei: Petur. Tövisék és virágok. Színház. Költészet. Debreczen. Tarka hírek. Ország-világ. Levelezés.

A kitűnően szerkesztett lap előfizetési ára fél évre 10 korona.

EGYESÜLETEK.

A váradvelencei és váraljai kath. kör választmányi ülése.

A váradvelencei és váraljai katolikus kör Gyertyaszentelő napján délután **Gabriely** Lajos plébános elnöklése alatt bérelt helyiségben választmányi ülést tartott, melyen a választmányi tagok majdnem mindnyájan megjelentek.

Elnök megnyitván a gyűlést, bejelentette, hogy a belügyminisztériumtól a fölterjesztett alapszabályok visszajöttek a jóváhagyási záradékkal ellátva. Majd jelentést tett a választmány a házvétel ügyében eddig tett lépésekről. Ez hosszabb eszmecsere adott alkalmat, végül is kiküldtek egy szűkebbkörű szakértő bizottságot, mely az alkalmas házakat megszemléli és ehhez képest tesz a választmány a közgyűlés elé javaslatot.

Örvendtes tudomásul vette a választmány elnök abbéli kijelentését, hogy a várad káptalan tagjai közül már eddig is többen léptek be alapító tagul, kiknek száma bizonyára növekedni fog, mert mindnyájan készséggel ajánlották fel legnagyobb fokú támogatásukat.

Végül a választmány intézkedett a kör legszükségesebb felszerelésének beszerzéséről.

A kör helyisége ma, csütörtökön már a tagok rendelkezésére fog állani.

MULATSAG.

Farsangi Naptár.

Február 6. Helyőrségi bál.

Február 6. Postaállítások és szolgák bálja a Zöldfában.

Február 7. Kath. Legényegylet bálja a Zöldfában.

Február 10. Kath. Kor. bálja.

A margitai r. kath. hitközség bálja.

A margitai róm. kath. egyházközség 1904. február hó 14-én a »Margit-Szálloda« összes termeiben, iskolája javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Brösztel Lajos, egyh. elnök. Hrschmann Konrad, vil. elnök. Intéző-bizottság Nyisztor Alajos, elnök. Stachó Szever, elnök. Horváth István, Lipiczky Gyula alelnökök. Szoták Károly, pénztárnok. Berghy Ferencz jegyző. Bizottsági tagok Bilecky Vilmos, Fauszt Márton, Gerlach Mihály, Györkovacs János, Hontalan László, Kreznerich Ferencz, Mangel János, Platz Károly, Rigeisen József, Szoták József, Szöllösy Lajos, Udvarhelyi Károly. B-életidij szeméiyenkint 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felfűlés-köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

NYILTTÉR.

Bérbeadó vendéglő.

A Félix-fürdő mellett a »BIHAR«-szálloda 19 vendégszobával teljesen berendezve, a vendéglős részére 7 szobás lakással, istálló, kocsiszin, jégverem és teraszszal ellátott mulató helylyel, 3 egy-másutáni évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni

Kernáts János

tulajdonossal,

a Püspök-fürdőben.

620

Nagyszabású vivmány!

Csak 10 frt

egy kitünő működésű

phonograph

két jó hengerrel.

Egy kemény öntésű **henger 85 kr.**

Ezen **beszélő-, éneklő- és zenélő-**

gépek tisztán és hangosan működnek.

Bárki is megtekintheti meggyőződés végett.

Kapható:

Szilágyi Géza^{utóda}

órász üzletében

Nagyvárad, Szt. László-tér.

a Fekete Sas szálloda épületben.

Hengerek nagy választékban.

Igazságszolgáltatás.

Az impressum. Ugy-e, nem ismered ezt a szót, figyelmes olvasóm? Pedig ujabban az ügyészség jóvoltából ez a szó meglehetősen járatos a járásbíróknál, amennyiben az ügyészség azt óhajtja legujabban, hogy a nyomdász minden egyes nyomtatványra, legyen az bármi csekélység, tegye rá a cégjelzést, az »impressumot.« Így aztán a következő nyomtatványok felelnének meg az ügyészség gusztlusának:

Fekete Pál

és

Fehér Boriska

jegysek.

Neumann V. Vilmos.

Vagy a névjegy:

Dr. Beöthy László

főispán.

Rákos V. Vilmos.

Persze, hogy ezt csak az ügyészség kívánja, a közönség azonban nem s így tömegesen idézik

be a nyomdászokat impressum hiányáért sajtórendőri kihágás miatt. Tegnap éppen 8 nyomdász jelent meg teljes díszben **Eperjessy** járásbíró előtt.

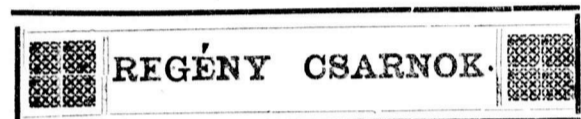
Van humor is az ügyészségben. Pl. a Szent László-nyomda igazgatójának egyszerűen megtette lapunk felelős szerkesztőjét s dr. **Vucskics** Gyulát mint impressum hiány miatt sajtórendőrileg terhelt **nyomdászt** tegnap éppen másodszor citálta be. Képviseletében dr. **Krüger** Aladár ügyvédjelölt jelent meg.

Természetesen dr. Vucskics ellen az eljárást rövidesen megszüntették. Ekkor azonban a védő szót kért.

— Mielőtt e helyről ellépnék, kérem a tekintetes vádhatóságot, szíveskedjék önmagát is sajtórendőrileg megterhelni; méltóztassék u. i. megtekinteni van-e impressum az idéző végzésen?

Hét nyomdatulajdonos lengette meg az idéző végzést s nagy gaudiummal konstatálták, hogy a bíróság és ügyészség saját hivatalos nyomtatványain minden megvan, csak egy hiányzik: az — impressum.

A mely derűtlenség közepette a bíróság egyhangulag mind a 7 nyomdászt 5—5 korona megfizetésére ítélte. Persze, egyhangulag felebbezett mind a hét.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

55.

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pémberton.

— És a szél szerte szórja ezt az átkozott ködöt! — vágtam közbe örömmel. — Ah, tíz évvel megifjodtam, doktor, a jó hír hallatára!

A doktor, szokása szerint, biczengett a fejével s aztán aprófát rakott a kandelabóra hogy tüzet rak. A többiek még mind mélyen aludtak. A kis Dolly Venn egyre valami nevet suttogott álmában, amit mintha már hallottam volna... És valóban, hallottam is, mert mikor jobban odafigyeltem, tisztán megértettem, hogy ezt suttogja:

— Rosamunda-munda-munda...

A doktor úgy dolgozott, mint akármelyik szobaleány és közben a rendesnél beszédesebb volt.

— Ugy van — mondogatta — ez a vihar nagyot segít rajtunk... Az alvó évszaknak vége lesz és — fölébredünk... Igaz, kapitány?

Amint a székemben ültem, élesen a szemem közé néztem az orvosnak és így feleltem.

— Igaz, doktor. Sőt nemcsak hogy fölébredünk, hanem... meg is szaporodunk: értem a bandát, mely feljön a tenger alól.

Az orvos úgy tett, mintha a tűz-rakás nagyon elfoglalta; nem felelt mindjárt, de némi gondolkodás után így szólt:

— Négy meg egy az öt... Mi csak öten vagyunk: egy iglekkel se több... Czernynek meg legalább kétszáz embere van.

Most történt először, hogy nyiltabban beszélt velem. Tegnap egész nap se birtam kivenni a szavaiából, hogy barátunk-e vagy ellenségünk. Mert az, hogy beeresztett bennünket a szobába, még nem bizonyította, hogy barátunk, — mivel mi négyen voltunk, akarata ellenére is betörhettünk volna. Később azonban megtudtam, hogy ismerte Bellenden Kenricket s most, midőn tisztába jött azzal, hogy kicsoda is Czerny Edmond, azt hiszem, nagyon örült, hogy négy szövetségese van a szigeten.

— Ha azt akarja ezzel mondani, hogy hozzánk csatlakozik, — feleltem nagy melegséggel, — jobb újságot nem is kívánhatnék. Ön tudja, miért jöttem ide s tudja azt is, hogy miért vagyok itt. Czerny asszonyak megbecsülhetetlen kincs az olyan barát, mint ön. Amit öt ember megtehet ezen az átkozott szigeten, esküszöm, hogy meg is tesszük; de mindenekelőtt örü-

lök és köszönöm, doktor, hogy hozzánk csatlakozott.

Valóban örültem is és szívem mélyéből mondtam e szavakat, de az orvos hideg, tartózkodó férfi volt és ritkán beszélt szíve szerint, ahogy az ember szeretne volna. Most is hallgatott és csak főzte, főzte a kávé, de mikor már a kávé fölforrt és kissé obább huzta a tűzről, odajött hozzám s ráülve a székem karjára, hirtelen azt kérdezte:

— Tudja-e, hogy micsoda ostobaság hozott ide engem?

— Gondolom... Még akarta tudni, mennyi igaz az alvó évszak meséjéből.

Az orvos halkán kacagott, mintha a naivságomon nevetne s aztán így felelt:

— Szó sincs róla! Törődöm is én az alvó évszakkal! Csak azért jöttem ide, hogy reklámot csináljak magamnak. »Ken szigete és a sziget rejtelmek«: ez az én reklámom. Ha majd visszamegyek New-Yorkba, azt fogják mondani — »Ez Duncan Gray, a specialista, aki a mérgek és narkotikus szerek hatását tanulmányozza.« S aztán tömördek betegem lesz, mert az újságok írni fognak rólam. Manapság éhen hal, aki nem ért a reklámhoz, kapitány! S aki emlékedni akar, nem szabad visszariadnia a kezézetől sem. És se riad am vissza, mikor Czerny Edmondal hajóra szálltam...

Ez őszinte beszéd volt s mondhatom, hogy még jobban megszerettem érte az orvost. Nem is szakítottam felbe mindaddig, míg el nem mondta az egész történetet.

— A szerencse véletlenül a kezemre jött, — folytatta a doktor. — Találkoztam Czerny kapitányával San Franciscóban s ez a fickó véletlenül fecsegő volt. Nincs veszedelmesebb, mint a fecsegés! A kapitány eldicsekedett velem, hogy az ő gazdája az első fehér ember, aki állandóan Ken szigetén lakik. Én tudtam, hogy ez nem igaz. Száz esztendővel azelőtt valami Hoyt Jakab nevű hollandus hajótörést szenvedett a szigeten, ahol őt esztendeig lakott. A társai mind elpusztultak, csak ő maradt életben s megirt mindent, ami vele történt. Ez a kézirat megvan a washingtoni könyvtárban; én olvastam...

Ezt halkán, elégedetten, olyan mosolygással mondta, amiből látszott, hogy mily nagyon becsüli ezt a titkot. Akkor még nem sejtettem, hogy miért; de még aznap megtudtam, amint majd önök is hallani fogják.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A delegáció ülése.

Budapest, febr. 3. (Saját tud. táv.) Délután három órakor nyitották meg a delegáció első ülését. Jelen voltak a közös miniszterek, **Tisza** István gróf és **Nyiri** Sándor honvédelmi miniszter. Az ülésen **Szapáry** Gyula gróf elnökölt. A közös költségvetés tárgyalását kezdték. **Tisza** István gróf indítványozta a külügyi albizottság megalakítását s **Héderváry** lemondása folytán a külügyi bizottság elnökének új választását.

Egyszersmint **Kristóffy** helyére az albizottság jegyzőjének választását is elrendelik.

Az albizottságok ülésrendjét megállapítják, mely szerint holnap csütörtökön a **külügyi**, szombaton a tengerészeti és hétfőn a hadügyi bizottság tartja ülését.

Ez ülésrend megállapítása után **Ugron** Gábor a boszniai viszonyokról interpellál.

Szapáry Gyula gróf megnyugtató válasza után a külügyi bizottság elnökül **Láng** Lajost, jegyzőül pedig **Papp** Gyulát választották meg.

Még egy fejedelmi romantika.

Budapest, febr. 3. (Saj. tud. táv.) A világsajtóban egyik osztrák főherceg nevével kapcsolatban ismét új szerelmi regény kósza hire kering. Párisi és több külföldi hírlapok után a Magyar Estilap ír az új fejedelmi romantikáról *József Ferdinánd* főhercegnek a nevével hozza kapcsolatba az érdekes szenzációt. Arról van szó, hogy József Ferdinánd főherceg házasságra készül lépni *Wittko* bécsi vendéglős csoda szépségű leányával, akivel a nyári fürdőzés alkalmával ismerkedett meg.

Egyik bécsi újságíró meginterjuvotta a sötten-gassei vendéglőst — a ki különben dúsgazdag ember s Bécs egyik legelőkelőbb fogadójának tulajdonosa, — a ki kijelentette, hogy az egész koholmány, neki tudomása nincs leánya viszonyáról, noha igaz, hogy leányát bemutatatták a főhercegnek, de első találkozásuk óta nem is volt alkalma leányának a főherceggel találkozni.

A Kisfaludy-társaság új tagjai.

Budapest, febr. 3. (Saj. tud. táv.) A Kisfaludy-társaság mai tagválasztó értekezletén a társaság tagjaivá választották *Sebők* Zsigmondot, a *kitűnő* novellistát 27 szavazattal, *Negyessy* László egyetemi tanárt 24 szavazattal és *Csepe-reg* Jánost 20 szavazattal.

A postarablók kihallgatása.

Budapest, febr. 3. (Saját tud. táv.) Ma hallgatták ki és szembesítették *Csontos Mihályt*. *Boda* István, a kifosztott levélhordó ráismert *Csontosra*. *Csontos* vallomását a rendőrség titokban tartja. Kihallgatták és szembesítették *Merich* vaskereskedő segédt is. *Boda Merichet* is felismerte.

Paktum a románokkal.

Budapest, febr. 3. (Saj. tud. táv.) Egyik román újság írja, hogy *Tisza* István gróf sorba paktumot kötött a magyarországi nemzetségekkel. Most a románokkal kötött egyezséget, hogy támogatásuk fejében 20 román képviselőt juttat be a parlamentbe a legközelebbi választáson.

Keletázsiai háború.

Port-rtur, febr. 3. (Saj. tud. táv.) A keletázsiai hajóraj parancsot kapott, hogy halasztás nélkül induljon a sárga tengerre.

Peking, febr. 3. (Saját tud. táv.) Az oroszok nem lépnek fel támadólag, de készenlétben várják Japán támadását.

London, febr. 3. (Saját tud. táv.) A *Temps* írja, hogy a háború kitörése rövid napok kérdése.

Tokio, febr. 3. (Saját tud. távirat.) Jadán válasz jegyzéke a leghatározotabban visszautasítja *Oroszország* egyezségi ajánlatát Koreára vonatkozólag.

Pétevár, február 2. Chemulpói jelentések szerint Japán nagymennyiségű dinamitot

vásárolt. A héten egyáltalán nem fordult meg kereskedelmi hajó a kikötőben. A sülbi japán konzul elrendelte, hogy Chemulpóban és Söulban a japán háztulajdonosok rendezzenek be házaikban lőporraktárat. A chemulpói kikötőben nagy szállítmány patron érkezett, a koreai kormány azonban nem engedte a patronokat elszállítani; erre a japán követ fenyegetőzött és követelte a jonganpói kikötő megnyitását, annál is inkább, mert az szabad kikötő, azonban a koreai kormány azt válaszolta, hogy ez Korea belügye. A japán követ megismételte fenyegetését. (M. T. I.)

A szerb kormányválság.

Belgrád, február 3. Késő estig folyt a tanácskozás a kormány és a radikális párt között a kormányválság elsimitása céljából. A klub bizalmat szavazott ugyan a kormánynak, de az adóemelésekről szóló javaslatokat nem hajlandó elfogadni. (M. T. I.)

A kereskedelmi szerződések.

Berlin, február 3. A német kormány megsürgette Bécsben a kereskedelmi szerződéses tárgyalások megindítását. A tárgyalások márczius előtt nem kezdődhetnek meg, mert Németország megbízottai el vannak foglalva az Oroszországgal és Svájczzal folyó tárgyalásokban. Alapítalakok azok a közlemények, amelyek azt újságolták, hogy a német-olasz kereskedelmi szerződéses tárgyalások megakadtak. Az alkudozások minden nap folynak s minden bizonyos eredményre fognak vezetni. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1904. febr. hó 1-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.40. Kétszeres buza 12.20—12.—. Rozs 12.——11.80. Arpa 10.80—10.60.—. Zab 10.60—10.40. Tengeri 10.40—10.20. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 17.—. Köleskása 24.—. Burgonya 4.80 100 kiló lángliszt 26.—. Zsemlyehiszt 25.60. Fehér kenyér liszt 24.80. Barna kenyér liszt 22.—. Széna fuvarral 4.60. Szótt szalonna 152.—. 6 kiló zsop-szalma —.20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter bükfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar gyapju —.—. 1 hlt. ó-bor 60.—. 1 hlt. új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —.—. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mogyoró —.—. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta —.24. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.76. 1 kgr. vereshagyma —.14. 1 kgr. foghagyma —.38. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr. kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1904. febr. hó 1-ről. Tiszta buza körülbelül 300 hlt. Kétszeres buza 100 hlt. Rozs 40 hlt. Arpa 80 hlt. Zab 80 hlt. Tengeri 360 hlt. Burgonya 30 hlt.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 130 drb. Félhizott 180 drb. 2 évesőtől f. ljebb 140 drb. 1 évesőtől 2 évesig mintegy 220 drb. Süldő 250 drb. Malacz 430 drb. Hizott marha 160 drb. Jarmos ökör 400 drb. Fajós tehén 300 drb. Borjú 350 drb. Bivaly — drb. Juh és kecske 26 drb. Ló 527 drb.

SZERKESZTOI POSTA.

Érdeklődő. A Kaszinó estélyére fölöslegesen tartották a lapokat meghívni; ergó mi is fölöslegesen tartottuk róla megemlékezni.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Széchenyi-szállodával szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a

puszta-fancikai TEA-VAJ

kizárólagos egyedüli elárúsítását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükséglethez képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállításhoz kifolyólag akadály ne származzék, a napontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lótt vadak kaphatók.

Mindennemű halak, conservék, teák, rumok, teasütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok. AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyék részére.

Nagy raktár sajtók, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat”,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg, melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig mindent, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyékig. Ovasóink tehát saját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jónévű üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.

Hirdetmény.
A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

522

Az igazgatóság.

Sz. KOCSIS JÁNOS

— férfi-szabó üzlete —

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas” kávéház mellett

Nagy raktár valódi angol, francia és honi **szövetekből**, melyekből **jutányos** árakért a legszebb, a legelegánsabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok. Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

606.

Az előre haladt idény miatt

kiváló minőségű női divat-, pipere- és blous-ujdonságok
 izléses és finom gyermek-ruhák

teljesen leszállított árban

414

adatnak el

Mezey Sándor

női divat- és gyermek-ruha-
 raktárában
 Nagyvárad, Szent László-tér.

A farsangi idényre

urak részére

frakk-ingek, keztyűk, czilinderek, angol kalapok

s mindennemű pipere-czikkék

legjobb minőségben a lehető legmáltányosabb árakon kapható

Mezey Sándor

angol- és francia uri divat
 raktárában
 Nagyvárad, Szent László-tér.

Még egy pár napig tart

az eladás a volt Andriska-féle üzletben (volt Kunz József és Tsa helyiségben), most már minden árban eladjuk a raktárt.

1 méter csipke — — — — — 2 fillértől feljebb.

1 » aljzsinór — — — — — 1 » »

1 matring selyem — — — — — 2 » »

és a többi czikkék hasonló árban.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa

598